

Készült: 2019. január 25.
 Felülvizsgálva: 2021. január 25.

BIZTONSÁGI ADATLAP

készült az 1907/2006/EK (REACH), az 1272/2008/EK (CLP) és a
 453/2010/EU rendeleteknek megfelelően

1. szakasz: Az anyag/keverék és a vállalat/vállalkozás azonosítása

- 1.1. Termékazonosító: **Hypo**
 1.2. Az anyag vagy keverék megfelelő azonosított felhasználása, illetve ellenjavallt felhasználása:

Hypo oldat lakossági felhasználásra.

- 1.3. A biztonsági adatlap szállítójának adatai:

Gabó-Vegyi Kft.
 4030 Debrecen, Tengerész utca 1.

A biztonsági adatlapért felelős személy: **Balogh Mihályné, hypouzem@gmail.com**

- 1.4. Sürgősségi telefonszám: Egészségügyi Toxikológiai Tájékoztató Szolgálat (ETTSZ) napközben,
 8-16 óra között: +36-1-476-6464
 éjjel-nappal hívható száma: +36-80-20-11-99

2. szakasz: A veszély meghatározása

- 2.1. Az anyag vagy keverék osztályozása:

Osztályozás 1272/2008/EK rendelet szerint:

Veszélyességi osztály és kategória: **Bőrmarás 1A**
 Fémekekre korrozív hatású keverék 1. Akut
 vízi toxicitás 1.

Figyelmeztető mondat: H400 Nagyon mérgező a vízi élővilágra.
 H411 Nagyon mérgező a vízi élővilágra, hossza tartó károsodást okoz.
 H314 Súlyos égési sérülést és szem károsodását okoz.
 H318 Súlyos szemkárosodást okoz.
 P273 Kerülni kell az anyagnak a környezetbe való kijutást.
 P280 Védőkesztyű/védőruha/szemvédő/arcvédő használata kötelező.
 P302+P352 Ha bőrre kerül lemosás bő vízzel.
 P305+P351+P338 Szembe kerülés esetén több percig tartó óvatos öblítés
 vízzel, adott esetben a kontaktlencsék eltávolítása, ha könnyen megoldható. Az öblítés folytatása,
 P310 Azonnal forduljon TOXIKOLÓGIAI KÖZPONTHOZ vagy orvoshoz.
 P391 A kiömlött anyagot össze kell gyűjteni.

EUH 206 Figyelem! Tilos más termékkel együtt használni veszélyes gázok /klór/ szabadulhatnak fel!

Legfontosabb nem kívánt hatások:

Fizikai-kémiai veszély: erősen lúgos, aktív klórtartalmú oldat. Savakkal mérgező klórgázt fejleszt.
 Egészségkárosító veszély: maró hatású, súlyos égési sérülést okoz. Szembe jutva, bőrre kerülve
 kivörösödés, károsodás alakulhat ki, lenyelve komoly veszélyt jelent.
 Környezetkárosító hatás: kezelés nélkül nagy mennyiségben a környezetbe jutva károsítja azt.

2.2. Címkézési elemek:

Készült: 2019. január 25.
 Felülvizsgálva: 2021. január 25.

Címkézés 1272/2008/EK rendelet szerint:

Veszélyességi jel:

Stogram:

GHS05, GHS09, GHS07

Figyelmeztetés:

Veszély

Figyelmeztető mondatok:

H314: Súlyos égési sérülést és szemkárosodást okoz.
 H290: Fémekre korrozív hatású lehet.
 H400: Nagyon mérgező a vízi élővilágra. Óvintézkedésre

Vonatkozó mondatok:

Megelőzés:

P260: A gáz/gőzök belélegzése tilos.

P273: Kerülni kell az anyagnak a környezetbe való kijutását.

P280: Védőkesztyű/védőruha/szemvédő/arcvédő használata kötelező.

Elhárító intézkedések:

P302+P352: LENYELÉS ESETÉN: a szájat ki kell öblíteni. TILOS hánytatni. Itassunk a sérülttel vizet.

P302 + P352: HA BŐRRE (vagy hajra) KERÜL: Az összes szennyezett ruhadarabot azonnal le kell vetni. A bőrt le kell öblíteni vízzel/zuhanyozás.

P302+P352: BELÉLEGZÉS ESETÉN: Az érintett személyt friss levegőre kell vinni, és olyan nyugalmi testhelyzetbe kell helyezni, hogy könnyen tudjon lélegezni.

P305 + P351 + P338: SZEMBE KERÜLÉS esetén: Több percig tartó óvatos öblítés vízzel. Adott esetben a kontaktlencsék eltávolítása, ha könnyen megoldható. Az öblítés folytatása.

Tárolás:

P405: Elzárva tárolandó.

További címkézés:

H331: Savval érintkezve mérgező gázok képződnek.

Regisztrációs számok: OTH 3973-4/2011, OKBI 1075/2001, OÉTI 3753/2002.

Veszélyt meghatározó összetevők: nátrium-hipoklorit, nátrium-hidroxid.

2.3. Egyéb veszélyek:

A keverék egyéb veszélyeket nem tartalmaz, lásd 12. szakaszban.

12. szakasz: Összetétel vagy az összetevőkre vonatkozó adatok

- H290 Fémekre korrozív hatású lehet.
- H314 Súlyos égési sérülést és szemkárosodást okoz.
- H318 Súlyos szemkárosodást okoz.
- H335 Légúti irritációt okoz.
- H400 Nagyon mérgező a vízi élővilágra.
- H4031 Savval érintkezve mérgező gázok képződnek.

Készült: 2019. január 25.
Felülvizsgálva: 2021. január 25.

3.2. Keverékek:

Veszélyes komponensek	Azonosítók	Koncentráció	CLP: Veszélyességi osztály, kategória
Aktív Klór	CAS-szám: 7681-52-9 EU-szám: 231-668-3 Index-szám: 017-011-00-1	4 %	Met. Corr. 1, H290, Corr. 1B, H314 Aquatic Acute 1, H 400

Kémiai jelleg: keverék, folyadék, vizes oldat.

Az egyéb komponensek nem tekinthetők a hatályos jogszabályok szerint veszélyes anyagnak, vagy koncentrációjuk a keverékben nem éri el azt a mértéket, amely fölött jelenlétüket a veszélyesség szerinti besorolásnál fel kell tüntetni, illetve figyelembe kell venni.

A termék illatanyagot és színezéket nem tartalmaz.

A terméki veszélyességi osztályok és H-mondatok a tiszta komponensekre vonatkoznak, a termék veszélyesség szerinti besorolását a 2. szakasz adja meg.

A H-mondatok, veszélyességi osztályok teljes szövegét, értelmezését lásd a 16. szakaszban.

4. szakasz: Elsősegélynyújtás

4.1. Az elsősegély-nyújtási intézkedések ismertetése: az elsősegélynyújtás szakszerűsége és gyorsasága nagyban csökkentheti a tünetek kialakulását és súlyosságát.

Általános tudnivalók: amennyiben mérgezési tünetek jelentkeznek, vagy mérgezés gyanúja merül fel a munkát azonnal félbe kell szakítani, a sérültet távolítsuk el a veszély forrástól, vigyük friss levegőre vagy jól szellőző helyiségbe, majd helyszíni elsősegélynyújtás után orvosi ellátást kell biztosítani. Mielőtt meg a keverék címkéjét, illetve a biztonsági adatlapját.

Belégzés esetén: az érintett személyt friss levegőre kell vinni és nyugalmi helyzetbe kell helyezni. Ha bőrre kerül: a szennyezett ruházat és lábbeli levétele után a bőrt bő folyóvízzel alaposan le kell mosni. Ha szembe kerül: azonnal mossa, legalább 15 percen át bő vízzel a szemhéjszélek széthúzása, és szorogatás közben. Amennyiben lehetséges, távolítsuk el a kontaktlencsét. Steril gézkötést helyezése után a sérültet szakorvoshoz kell kísérni.

Lenyelés esetén: vízzel öblítsük ki a szájüregét, majd itassunk vele sok vizet. Hánytatni tilos az új felmaródás veszélye miatt! Azonnal hívjunk orvost!

4.2. A legfontosabb – akut és késleltetett – tünetek és hatások: bőrön és szemem égési sérülést okoz.

4.3. A szükséges azonnali orvosi ellátás és különleges ellátás jelzése: nem ismert. Megjegyzés az orvos számára: kezeljen a tüneteknek megfelelően.

5. szakasz: Tűzvédelmi intézkedések

5.1. Oltóanyag: a megfelelő oltóanyag: vízpermet, oltóhab, oltópor, szén-dioxid. A környezetben lévő anyagok alapján kell meghatározni.

5.2. Az anyag vagy a keverékből származó különleges veszélyek: tűz esetén klór, hidrogén-klorid gáz fejlődik.

5.3. Tűzoltóknak szóló javaslat: a termék maga nem tűzveszélyes, vizes oldat.

Tűz esetén használatos védőeszközök: egyéni védőfelszerelések, a környezet levegőjétől függően légzőkészülék szükséges. Tűz esetén a tárolóedényzetet célszerű porlasztott vízzel hűteni.

Készült: 2019. január 25.
 Felülvizsgálva: 2021. január 25.

6. szakasz: Intézkedések véletlenszerű expozíciónál

- 6.1. Személyi óvintézkedések, egyéni védőeszközök és vészhelyzeti eljárások: kerüjük a keverékkel történő expozíciót, megfelelő védőruha, védőkesztyű (lúgálló), szemvédő, arcvédő viselése kötelező. Ügyeljünk a csúszásveszélyre. Biztosítsunk megfelelő szellőzést.
- 6.2. Környezetvédelmi óvintézkedések: megfelelő óvintézkedésekkel akadályozzuk meg, hogy a keverék a véletlen kiömlése során a lefolyókba, közcsonnába, környezetbe kerülhessen. A hulladékkezelés, a megsemmisítés a veszélyes hulladékokra vonatkozó előírásoknak megfelelően történjen.
- 6.3. A területi elhatárolás és a szennyezés mentesítés módszerei és anyagai: kisebb mennyiség bő vízzel mosva a csatornába juttatható. Nagy mennyiségű kiömlött terméket inert folyadékfelszívó anyaggal (pl. homok) kell befedni, felitatni, megfelelően címkézve tárolni és a veszélyes hulladékokra vonatkozó előírásoknak megfelelően megsemmisíttetni.
- 6.4. Hivatkozás más szakaszokra: lásd még a 8. és 13. szakaszokat.

7. szakasz: Kezelés és tárolás

- 7.1. A biztonságos kezelésre irányuló óvintézkedések: az edényzetet óvatosan kell kezelni és kinyitni! Kövessük a címkén található használati utasítást. A keverékkel megfelelő szellőzésű térben és megfelelő védőfelszerelésben szabad dolgozni. Körültekintő munkával kerüjük el a keverék kifröccsenését, kiömlését, szembejutását! A padozatra jutva csúszásveszélyt okozhat.
- Higiéniiai intézkedések: használata közben étkezni, inni és dohányozni nem szabad! A munka befejezése után alapos kézmosás szükséges. A termékkel elszennyeződött, átítatódott munkaruhát le kell vetni, a bort le kell mosni.
- 7.2. A biztonságos tárolás feltételei, az esetleges összeférhetlenséggel együtt: eredeti, bontatlan csomagolásban száraz, jól szellőztethető, de fagy és napfénytől védett helyen, jól lezárva tároljuk. Élelmiszerektől, italoktól, élvezeti cikkektől és takarmányoktól elkülönítve tartjuk. Az optimális tárolási hőmérséklet: 5 – 25°C. A keverék gyermekek kezébe nem kerülhet! Szakszerű tárolás esetén minőségét 6 hónapig megőrzi.
- 7.3. Meghatározott végfelhasználás (végfelhasználások):
 Nem áll rendelkezésre speciális útmutatás.

8. szakasz: Az expozíció ellenőrzése/egyéni védelem

- 8.1. Ellenőrzési paraméterek: Foglalkozási expozíciós határérték:

Nátrium-hidroxid: ÁK: 2 mg/m³; CK: 2 mg/m³

Klórgáz: ÁK¹: 1,5 mg/m³, CK²: 1,5 mg/m³

Nátrium-hipoklorit: DNEL³ értékek a dolgozókra:

3,1 mg/m³ (akut, szisztémás hatás, belégzés)

1,55 mg/m³ (hosszú távú, szisztémás hatás, belégzés)

0,5% (hosszú távú expozíció, bőrön át)

- 8.2. Az expozíció ellenőrzése:

Meg kell előzni a termék bőrre-, és szembejutását, lenyelését, gőzeinek belégzését. Nyálkahártyára, bőrre, nyílt sebbe ne kerüljön! A munkahelyen savakkal, savas tisztítószerekkel egyidejűleg munkát végezni nem szabad.

A keverékkel kizárólag felkészült, munka-, baleset- és környezetvédelmi előírásokat ismerő, valamint megfelelő védőfelszerelést viselő személyek dolgozzanak. Fel kell hívni a dolgozók figyelmét arra, hogy a termék erősen lúgos maró, égési sérülést okozhat.

Megfelelő műszaki ellenőrzés:

¹ ÁK a munkahely levegőjében egy műszakra megengedett átlagkoncentráció

² CK megengedett csúcskoncentráció, rövid ideig megengedhető levegőszennyezettség egy muszakon belül.

³ Derived No-Effect Level (DNEL): a kitettség/expozíció, ennél magasabb érték nem lehet

Készült: 2019. január 25.

Felülvizsgálva: 2021. január 25.

- Megfelelően szellőző helyiségben használjuk és tároljuk. Savakkal, savas tisztítószerekkel egyidejűleg munkát végezni nem szabad.
- A vegyi anyagoknál szokásos védőintézkedéseket be kell tartani.
- Védőfelszerelések, mosakodási lehetőség, szemmosó pohár/palack biztosítása.

Egyéni óvintézkedések, védőeszközök:

- Légutak védelme: nem szükséges jól szellőző helyen.
- Szem-/arcvédelem: kerüljük el a keverék szembejutását, szorosan illeszkedő védőszemüveg használata kötelező. Nagy mennyiség áttöltése esetén arcvédő használata kötelező.
- Kéz-/bőrvédelem: védőkesztyű (lúgálló, pl.: nitril gumi) használata kötelező. Bőrre kerülést követően szappanos vízzel alaposan le kell mosni. Lúgálló védőöltözet ajánlott.

Környezeti expozíció-ellenőrzések: tartsuk be az anyagmozgatási és tárolási előírásokat. A keverék nagy mennyiségeit olyan térben tároljuk, amely megakadályozza a termék vízfolyásokba, talajba, csatornarendszerbe jutását.

9. szakasz: Fizikai és kémiai tulajdonságok**9.1. Az alapvető fizikai és kémiai tulajdonságokra vonatkozó információk:**

Halmazállapot:	folyadék
Szin:	sárgás
Szag: a termékre jellemző, klórszagú pH-érték:	14 (20°C-on)
Lobbanáspont:	>100°C
Oldhatóság:	vízben korlátlanul oldódik
Relatív sűrűség:	1,20 – 1,3 g/cm ³ (20°C-on)
Robbanásveszélyes tulajdonságok:	nem áll fenn
Oxidáló tulajdonság:	nincs adat

9.2. Egyéb információk:

Fémkorrózió: fémekre maró hatású

10. szakasz: Stabilitás és reakciókészség

10.1. Reakciókészség: savakkal hevesen reagál.

10.2. Kémiai stabilitás: előírászerű kezelés és tárolás esetén stabil. Melegítésre és fény hatásra bomlik.

10.3. A veszélyes reakciók lehetősége: savakkal mérgező klórgázt fejleszthet.

10.4. Kerülendő körülmények: melegítés, hevítés, tűző napfény.

10.5. Nem összeférhető anyagok: savak, ammóniumvegyület, szerves anyagok, réz, nikkel, vas. Ne keverjük más tisztító- és fertőtlenítőszerrel!

10.6. Veszélyes bomlástermékek: hidrogén-klorid gáz, klór.

11. szakasz: Toxikológiai adatok

11.1. Toxicitás: a termékkel toxikológiai vizsgálatokat nem végeztek, toxikológiai megítélése kizárólag az egyes komponensekre vonatkozó adatok. A rendelkezésre álló adatok alapján az osztályozás kritériumai nem teljesülnek.

Nátrium-hipoklorit:	Szájon át, LD50: >1100 mg/kg (patkány)
	Belégzés, LC50: >10.5 mg/l (patkány, 1 h)
	Bőr, LD50, >20000 mg/kg (nyúl)
Nátrium-hidroxid:	LD50: 40 mg/kg (egér)

A termék expozíciójának hatásai:

Belégzés: légúti irritáció okozhat.

Lenyelés: a gyomor, bélrendszer súlyos károsodását okozhatja,

Készült: 2019. január 25.
 Felülvizsgálva: 2021. január 25.

akut toxicitási érték: 5000 mg/kg (számításos módszer)
 Bő: égési sérülést okoz.
 Szem: égési sérülést okoz, szembe kerülve súlyos szemkárosodást okozhat.

12. szakasz: Ökológiai információk

12.1. Toxicitás: a keverékkel célzott vizsgálatokat nem végeztek, megítélése az összetevőkre vonatkozó adatok alapján.

A termék maga nagyon mérgező a vízi szervezetekre.

Nátrium-hipoklorit:

LC50 (Hal, különböző fajok, 96 h): 0.3-0.6 mg/l

EC50 (Daphnia magna, 48 h): 0.141 mg/l M-faktor

(Akut vízi toxicitás): 10

Nátrium-hidroxid:

Hal, LC50: 125 mg/l (Gambusia affinis, 96 h), 145 mg/l (Poecilia reticula, 24 h)

Daphniára és egy vízi gerinctelen szervezetekre, EC50: 76 mg/l (Daphnia magna, 24 h)

Baktérium, EC50: 22 mg/l (photobacterium phosphoreum, 15 min)

12.2. Perzisztencia és lebonthatóság: a nátrium-hipoklorit abiotikusan (pl. kémiai, fotolitikus) eljárással bomlik. Szervetlen anyag.

12.3. Bioakkumuláció: biológiailag nem halmozódik fel.

12.4. A talajban való mobilitás: vizes környezetben elterjed, talajban nagyon mobilis.

12.5. A PBT- és a vPvB-értékelés eredményei: nincs adat.

12.6. Egyéb káros hatások: tömény formában nem szabad a közművek szennyvízcsatornáiba, valamint a természetes felszíni vizekbe és a talajvízbe juttatni. Vízi élőlényekre gyakorolt káros hatása a pH változás függvénye. Mielőtt a szennyvízcsatornába juttatnánk töményen, semlegesítésre van szükség.

13. szakasz: Ártalmatlanítási szempontok

A keverék maradékainak és hulladékainak kezelésére az európai és a magyarországi irányelvekben foglaltak az irányadók.

13.1. Hulladékkezelési módszerek:

A keverék: nem tehető a szokásos hulladékhoz. A vegyi anyagoknál szokásos különleges tárolás szükséges. Nem engedhető a szennyvízcsatornába.

A szennyezett csomagolás: a szennyezett csomagolóanyag teljes kiürítés és vízzel történő alapos tisztítás után újrahasznosítható. A nem tisztított csomagolóanyag ugyanúgy kezelendő, mint a keverék maga.

Európai Hulladék Katalógus:

06 02 05 egyéb lúgok – veszélyes hulladék

07 06 Zsírok, kenőanyagok, szappanok, mosószerek, fertőtlenítőszeres és kozmetikumok termeléséből, kjszereléséből, forgalmazásából és felhasználásából származó hulladékok

07 06 01 Vizes mosófolyadékok, anyalúgok veszélyes hulladék

14. szakasz: Szállításra vonatkozó információk

A keverék a veszélyes áruk nemzetközi szállítását szabályozó egyezmények szerint (ADR/RID, IMDG, IATA/ICAO) veszélyes áru.

14.1. UN-szám: 1791

14.2. Az áru megnevezése: HIPOKLORIT OLDAT

14.3. Szállítási veszélyességi osztályok:

Osztály: 8, Osztályozási kód: C9,

Veszélyességi bárcaszám: 8

Készült: 2019. január 25.
 Felülvizsgálva: 2021. január 25.

Szállítási kategória/alagút korlátozási kód: 3 (E), EmS: F-A, S-B

Korlátozott mennyiség: 5 l

14.4. Csomagolási csoport: III

14.5. Környezeti veszély:

ADR/RID/IMDG előírási szerint: hal és fa

IMDG szerint környezetre veszélyes osztályú: igen.

14.6. A felhasználót érintő különleges veszélyek: nem alkalmazható.

14.7. A MARPOL 73/78 II. melléklete és az IBC kódex szerinti ömlesztett szállítás: nem alkalmazható.

15. szakasz: Szabályozással kapcsolatos információk

15.1. Az adott anyaggal vagy keverékkel kapcsolatos biztonsági, egészségügyi és környezetvédelmi előírások/jogszabályok:

Vonatkozó nemzeti joganyagok:

Biocid rendelet: 38/2003. (VII. 7.) ESzCsM-FVM-KvVM együttes rendelet és módosításai

Munkavédelem: a 2007. évi LXXXII. törvénnyel, a 2004. évi XI. törvénnyel és az 1997. évi CII. törvénnyel módosított 1993. évi XCIII. törvény a munkavédelemről.

Kémiai biztonság: a 2005. CXXVII. és 2004. évi XXVI. törvénnyel módosított 2000. évi XXV. törvény a kémiai biztonságról; a 44/2000. (XII.27.) EÜM rendelet és módosításai; a 25/2000. (IX.30.) EÜM-SzCsM együttes rendelet és módosításai.

Hulladék: a 2012. évi CLXXXV. törvény a hulladékról; a 98/2001.(VI.15.) Kormányrendelet a veszélyes hulladékkal kapcsolatos tevékenységek végzésének feltételeiről; a 72/2013. (VII.27) VM rendelet a hulladékjegyzékről; 442/2012. (XII. 29.) Korm. rendelet a csomagolásról és a csomagolási hulladékkal kapcsolatos hulladékgazdálkodási tevékenységekről.

Tűzvédelem: az 1996. évi XXXI. törvény a tűz elleni védekezésről, a műszaki mentésről és a tűzoltóságról; a 28/2011. (IX.9.) BM rendelet az Országos Tűzvédelmi Szabályzatról.

Vonatkozó közösségi joganyagok:

REACH-rendelet: 1907/2006/EK és módosításai (987/2008, 134/2009/EK, 552/2009/EK, 453/2010/EK);

CLP-rendelet: 1272/2008/EK és módosításai

Biocid joganyagok: 98/8/EC irányelv és módosításai; 528/2012/EU rendelet és 1062/2014/EU rendelet és módosításai

15.2. Kémiai biztonsági értékelés: nincs adat.

16. szakasz: Egyéb információk

A fenti információk jelen tudásunkon alapulnak és a termék szállított állapotára vonatkoznak.

Csak a biztonsági követelmények szempontjából jellemzik a terméket, és nem arra szolgálják, hogy annak bizonyos tulajdonságait garantálják, nem helyettesítik a termékspecifikációt.

Az adallap nem jelenti bármilyen jogi kötelezettség vagy felelősség vállalását a bármilyen körülmények között történő használatból, illetve helytelen használatból adódó következményekért.

A biztonsági adatlap 3. szakaszában szereplő H-mondatok:

H290	Fémekre korrozív hatású lehet.
H314	Súlyos égési sérülést és szemkárosodást okoz.
H318	Súlyos szemkárosodást okoz.
H335	Légúti irritációt okoz.
H400	Nagyon mérgező a vízi élővilágra.
EUH031	Savval érintkezve mérgező gázok képződnek.

Készült: 2019. január 25.
Felülvizsgálva: 2021. január 25.

Veszélyességi osztályok rövidítései: (A rövidítések utáni szám/betű az osztályon belüli kategóriát jelentik, a nagyobb számok kisebb veszélyt jelentenek): Skin Corr.1B: Bőrmarás; Met. Corr.1: Fémekre maró hatású; Eye Dam.: Szemkárosító hatás; Aquatic Acute 1: Vízi környezetre veszélyes.

Munkavédelmi tanácsadás a keverék biztonságos alkalmazásáról:
Hétköznap: 9-14 óráig: +36 1 401 45 47